

Családi Lap

A müncheni és München környéki magyar családok lapja

III. évfolyam, 3. szám

2010. október 10.

Irány az Állatkert!

Tartalom:

„ÉLMÉNYEK” AZ ÁLLATKERTBEN	3
A MÜNCHENI HELLABRUNN ÁLLATKERT	5
TUDTÁK-E	5
A MÜNCHENI ÁLLATKERT ÁLLATAINAK RÉSZLEGES SZÓTÁRA	6
BAJORORSZÁGI ÁLLATKERTEK ÉS VADASPARKOK	7
PROGRAMAJÁNLÓ	
A müncheni állatkert	8
Kirándul a család – csak megyünk és megyünk	8
Gyerek túraút ajánlat	8
KÖNYVAJÁNLÓ	9
KÉZMŰVES SAROK	
Gyors Szent Márton napi lámpás	9
ÁLLATKERTI KIFESTŐ	10
MESE-SAROK	
Osztozkodik a róka – magyar népmese	11
MAGYAR NYELVI ÉS MAGYARSÁGISMERETI KÉPZÉS	11
ÁLLANDÓ PROGRAMOK	12

A szerkesztő előszava

Kedves Olvasóink!

Ezen az őszön a természet felé fordulunk. Állatkertbe, vadasparkba, kirándulni hívjuk Önöket! Újabb felmérések szerint a mai gyermekek többször annyi időt töltenek a négy fal között, mint a még csupán 20 évvel ezelőtt felnövő generáció tagjai. Pedig testnek és léleknek egyaránt jót tesz a természet közelsége. Gyermekeink egyedülálló tapasztalatokra, tudásra, és szókinszre tehetnek szert. Ezen kívül, biztos, hogy legalább aznap este könnyebben álomba szenderülnek. Legyünk vállalkozó szelleműek, pakoljuk meg a kishátizsákot és indulás!

Ne feledjük vállalkozó és adakozó szellemünket a Tudták-e rovat olvasása során sem. Előfordulhat, hogy nagy jók okozóivá válhatunk.

Szép, színes őszt kívánok!

Üdvözlettel:

dr. Somorai Márta

„Élmények” az állatkertben

Írta: Krsztovicsné Nagy Irén, zoopedagógus, Fővárosi Állat- és Növénykert, Budapest

Gyermekkoromban sosem voltam nagy állatkert rajongó. Évente néhány alkalommal, szüleimmel ellátogattunk a budapesti állatkertbe. Emlékszem, hogy peracet ettem, pónin lovagoltam és magasra emelt fejjel bámultam felváltva az elefántot meg a zsiráfot. Percet ma is kapható az állatkertben, a zsiráf sem lett kisebb, ám sok minden megváltozott. Míg régen az állatkerti látogatás egyet jelentett egy szórakoztató, könnyed sétával, ahol szülő és gyerek egyaránt rácsodálkozott a sokféle, színes és szagos állatra, a mai rohanó világban egy fővárosi állatkertben tett látogatás néha embert próbáló feladatok elé állítja a szülőket. De mi ennek az oka? Miért lett teher a szülők számára egy állatkerti séta?

Sosem értettem, hogyan lehet elveszíteni egy gyereket egy közös program során, míg nem lett saját gyerekem. Azt azonban most sem értem, miért az a legfontosabb a szülők többségének, hogy a „drága” belépőjegyért cserébe minél több állatot megnézzessenek a gyerekkel, ha akarja, ha nem. Gyere már, mert még egy csomó mindent meg kell néznünk! – ez a mondat szinte naponta elhangzik az állatkertben, pedig a gyerek még a rácsodálkozásnál tart, még nézelődne egy kicsit, nem is biztos, hogy minden állatot látni akar. Ez az első hiba, amit elkövethetünk szülőként, hogy mi akarjuk eldönteni, mit nézzen meg a gyerek. Pedig ők pontosan tudják, mire kíváncsiak. A fiam, amikor 6 hónapos volt, hosszasan nézegette a színpompás halakat az állatkerti Akváriumban, ez a szokása egészen két éves koráig megmaradt, azután a fókák kezdtek el érdekelni. Most már 6 éves, de még mindig a fókákat nézzük meg először, ha állatkertbe megyünk. Igaz, hogy legutóbb a szarvasvarjút nézte elmélyülten, amint az földarabolja és lenyeli az ebédre kapott egeret. Nagyon lekötötte, így hát el is beszélgettünk róla. Azután ott van az a sok másznivaló. Mert hát játszótér, és régi torony is van az állatkertben, és ki neheztelhetne egy fiúgyerekekre, mert mászni szeretne. A lányom, aki három éves, egészen másképp nézi az állatokat, ő igyekszik behabzsolni minden információt igen rövid idő alatt, így hát valóságos rohanás lesz a nézelődésből, neki nincs igénye a hosszas rácsodálkozásra, mégis, hónapok múltán is emlegeti, mekkora nagy volt a majom, amit láttunk. És persze sosem maradhat el a lovaglás. Két különböző igényű gyereket nehéz összehangolni, ezért ilyenkor segítségül hívjuk apát, hogy mindenkinek egyformán élmény legyen a séta.

Hogyan előzhetjük meg a felesleges idegeskedést, és a nyűgösködést? Jól meg kell tervezni az állatkerti látogatást! A legjobb, ha több alkalomra és hosszútávra tervezünk. Ha megengedhetjük magunknak, szokássá is válhat az állatkertezés. Manapság már jó áron kapható éves bérlet is. Ha van a közelben állatkert vagy vadaspark, már csecsemőkorban érdemes felkeresni azt. Nincs is kellemesebb, mint a jó levegőn szunyókáló baba, meg egy állatkifutó előtti padon üldögélő és nézelődő anyuka. Nincs házimunka, nincs nyűgös baba, nincs idegeskedés. Ez még akár egy órás odautazást is megér. Ha már nagyobbacska a gyerek, sok mindenre oda kell figyelnünk. A gyerekek nem szeretnek sorban állni, még kis ideig sem, azon kívül a nagy tömegben nehezen látják az állatokat, így hamar unatkozni kezdenek, és persze mindent meg akarnak kapni, amit a büfék méreg drágán árúsítanak. Mit tehetünk mindezek megelőzésére? Ma már egyes állatkertekben lehetőség van a jegyrendelésre, vagy sms-ben, interneten keresztül történő

gyevásárlásra, mindenképpen használjuk ki ezt. Sorban állni csak akkor kell sokáig, ha aznap sok látogató szeretne bejutni az állatkertbe. Ezek a zsúfolt napok, amelyek kevésbé élvezhetővé teszik a sétát, jól meghatározható időszakai az évnak. Kerüljük ezeket az időszakokat! A budapesti állatkertben például a húsvéti hosszú hétvégén akár 30-40 ezer látogató is megfordul. Szintén zsúfoltak a nyári hétvégék. Sokak számára az állatkert tipikusan nyári program, pedig a fűtött állatházakkal felszerelt intézmények télen is kitűnően látogathatók. Nincs szebb, mint a frissen leesett hóban gyalogolva élvezni a csendet, és átmelegedve egy állatházban figyelni a gorillacsapat napi játékát. Egészen más az élmény, mint amikor lökdösődni kell az üvegfal előtt. Na és jóval csökken az esélye annak is, hogy gyermekünk elsodródik mellőlünk a tömegben.

Itt a következő megoldandó probléma: Hogyan beszéljük le gyermekünket a folyamatos vásárlásról? Legyünk ügyesek, hozzunk otthonról a hátizsákban mindent, amire szükség lehet. Vegyünk még otthon a boltban valami édességet, és lepjük meg vele a gyereket, amikor kérni szeretne valamit az állatkerti büféből. Persze mindig legyen nálunk darabolt gyümölcs, saját készítésű szendvics és elegendő innivaló. Így megúsztatjuk a sorban állást a büféknél, és a gyerek akkor ehethet, amikor megéhezik. Ha látjuk, hogy fáradnak, keressük fel az állatkerti játszóteret, és hagyjuk őket egy kicsit.

Érdemes fél vagy egész napos kirándulást szervezni, hogy ne kelljen sietnünk, és az sem baj, ha az állatkert nagy részét csak egy következő alkalommal tudjuk feltérképezni. Minden gyerek és a felnőtt is szívesen veszi, ha az állatok aktívak. Egy valamit azonban meg kell értenünk, és értetnünk gyermekeinkkel: déli tizenkét órakor, 30 Celsius-fokos melegben, tele hassal minden állat inkább pihenni, feküdni szeret. Ha aktivitást is látni szeretnénk, keljünk fel korán, és legkésőbb 10 órakor érkezünk meg az állatkertbe. Érdemes utána nézni, hogy az adott állatkertben milyen közönségprogramok várják a látogatókat. Sok helyszínen látható állatetetés, etológiai bemutató, esetleg állatsimogatásra is van lehetőség. Tájékozódjunk előzetesen a helyszínekről és az időpontokról! Néhány szó a simogatásról és az etetésről: Megsimogatni csak olyan állatot lehet, amely nem sérül könnyen, és nem is tesz kárt a gyerekekben. Elég szűk ez a kör, főként a háziállatok és az úgynevezett „nemszeretem állatok” (hüllők, rovarok) tartoznak ebbe a kategóriába. Hiába is szeretnénk oroszlánt simogatni, az biztonságosan nem megoldható. A modern állatkertek célja pedig az állatok természeteshez hasonló életmódjának és viselkedésének bemutatása. Az oroszlán természetes viselkedése nem összeegyeztethető az ilyen fajta látogatói igényekkel. A legsarkalatosabb kérdés pedig az etetés. Sokan úgy gondolják, hogy a legjobbat akkor teszik az állatokkal, ha az otthonról hozott elemzőszíval etetik őket. Nagy tévedés! Jó néhány állat érzékeny az emberi fertőző betegségekre, így volt már példa arra, hogy elefánt tbc-s megbetegedésben pusztult el. Egy víziló halálát pedig egy lenyelt gumilabda okozta. Ha mindezekről eltekintünk, akkor is gondoljunk bele egy kecske helyzetébe, akit egy húsvét vasárnapon akár csak ezer ember szeretne megetetni. A legtöbb állatkertben kapható állateledel, azonban érdemes tudni, hogy az is inkább csak a növényevő patások csemegéztetésére jó, ragadozókat vagy majmokat semelyik állatkertben sem lehet etetni. Idejekorán tanítsuk meg gyermekeinknek, hogy úgy tudjuk helyesen szeretni az állatokat, ha azt nyújtjuk, amire nekik van szükségük, csendes rácsodálkozást.

A müncheni Hellabrunn Állatkert

Írta: Dr. Doris Schwarzer, a Hellabrunn Állatkert
sajtószerkesztője

Fordította: Sári Tereza

A müncheni Hellabrunn Állatkert, melyet 1911-ben a világ első geo-állatkertjeként alapítottak, harmonikusan illeszkedik az Isar-ártér tájvédelmi körzetébe. Ez a természetes élettér ideális feltételeket teremt, hogy állatainkat zavaró rácsok, illetve kerítések nélkül, közvetlenül a szabad természetben figyelhessék meg a látogatók.

Az érdeklődők egy, a különböző földrészeket átfogó körséta keretében meglátogathatják, többek között, az orángután-paradicsomot, az őserdőházat gorillákkal és csimpánzokkal, a dzsungelsátrat oroszlánokkal, jaguárokkal és szabadon repkedő trópusi madarakkal, valamint az óriás teknősbékák házát, benne az élő rovargyűjteménnyel. Az állatkert másik nevezetessége a műemlékvédelem alatt álló elefántház és a nagy madárröptető, amely 5000m² területet fed le.

Az állatkert legújabb attrakciója ez év augusztusától az új jegesmedvekifutó. Ez két teljesen különböző élményvilágot egyesít: egy jég- és sziklatájból, és egy tundra- és tajgavidékből áll. Két jegesmedvének, Yoghi és Giovanna itt természetes talajon bóklászhat, és a sziklabarlangban azt is meg lehet figyelni, hogyan úsznak a víz alatt.

Fiatal látogatóink számára különleges élmény a nagy kalandjátszótér, valamint, hogy a kisállat-simogatóban testközelbe is kerülhetnek a kecskékkal.

A nyári hónapokban hosszabb tartózkodásra invitálnak élő bemutatóink, pl. az "Uszonyparádé", a "Dzsungelőrjárat", a "Galambokkal suttagó", vagy a "Levegő tollas akrobatái".

További részletes információkat a Hellabrunn Állatkertről a www.tierpark-hellabrunn.de weboldalon találhatunk.

Tudták-e, hogy a Misszió működő Karitás Szolgálat több mint 10 községet, 3 óvodát és egy sérült gyermekeket gondozó árvaházat támogat rendszeresen a számtalan, rászoruló családokhoz eljuttatott segítségnyújtás mellett. Ne feledkezzünk meg, tehát, az adományozás lehetőségéről mielőtt értékes, mások által még használható bútorainktól, ruháinktól, cipőinktől megválnánk, vagy ha éppen üres autóval indulunk útnak hazafelé, melyben elférne még néhány, a Misszió összegyűjtött adomány. A legegyszerűbben felhasználható segítség, természetesen, a pénzadomány, mely az adóból leírható, csakúgy, mint a nagyobb tárgyi adományok is. S mielőtt úgy éreznénk, hogy megint a pénztárcánkra utaznak, hadd hívjam fel rá a figyelmet, hogy a karitatív szervezetek döntő többségében az adományozott pénz jelentős része magának a karitatív szervezetnek a fenntartására kell, hogy fordítódjon. Nem így a Misszió Karitás Szolgálatánál. A Misszió nem kell, hogy Karitás adományokból tartsa fenn magát, így itt a teljes felajánlott összeg a tényleges segítségnyújtásra használható.

A müncheni állatkert állatainak részleges szótára

Auerochse	-	őstulok, vagy szürkemarha	Pantanal-Vogelspinne	-	Mexikói vörös térdű tarantula
Tarpan	-	tarpán	Kleinkantschil	-	jávai kancsil
Damhirsch	-	dámszarvas	Ozelot	-	párducmacska
Zackelschaf	-	rackajuh	Nyala	-	síksági nyala
Wisent	-	bövény	Mantelpavian	-	galléros pávián
Urwildpferd	-	Przsevalszkij-ló, avagy ázsiai vadló	Steinbock	-	kőszáli kecske
Kolkrabe	-	holló	Elenantilope	-	jávorantilop
Abruzzengämse	-	pirenesi zerge	Kudu	-	kudu
Murmeltier	-	mormota	Seelöwe	-	oroszlánfóka
Luchs	-	hiúz	Mähnenrobbe	-	sörényes fóka
Elch	-	jávorszarvas	Biber	-	hód
Waldbison	-	amerikai bövény	Moschusochse	-	keleti pézsmatulok
Vikunja	-	vikunya	Alpaka	-	alpaka
Wasserschwein	-	vízidisznó	Panzernashorn	-	indiai orrszarvú
Nandu	-	nandu	Zweifinger-Faultier	-	Kétujjú lajhár
Pampashase	-	nagy mara	Bartschwein	-	szakállas disznó
Mähnenwolf	-	sörényes farkas	Gaur	-	gaur
Schneeziege	-	havasi kecske	Banteng	-	banteng
Braunkopfflammeraffe	-	barnafejű pókmajom	Yak	-	jak
Mandrill	-	mandrill	Kiang	-	kiang
Weissbüscheläffchen	-	fehérpamacsos selyemmajom	Markhor	-	pödröttszarvú kecske
Dianameerkatze	-	Diána-cerkóf	Axishirsch	-	pettyes szarvas
Siamang	-	sziamang	Hirschziegentilope	-	indiai antilop
Totenkopffaffe	-	mókusmajom	Takin	-	takin
Katta	-	gyűrűsfarkú maki	Muntjak	-	indiai muntyákszarvas
Roter Vari	-	vörös vari	Fischotter	-	vidra
Kea	-	kea	Schneeleopard	-	hópárduc
Flinkwallaby	-	wallaby kenguru	Vielfrass	-	rozsomák avagy torkos borz
Pinselohrschweinchen	-	bojtosfülű disznó	Brillenblattnase	-	rövidfarkú denevér
Trampeltier	-	kétpúpú teve	Zebromanguste	-	zebramungó
Nacktmull	-	csupasz turkáló	Costa Rica- Hörnchen	-	costa ricai változékonymókus
			Kuba Baumratte	-	kubai kúszópatkány
			Mehrstreifen Grasmaus	-	csíkos fügegr
			Bartkauz	-	szakállas bagoly

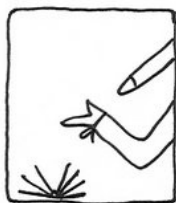

Bajorországi állatkertek...

- Zoo Augsburg** - www.zoo-augsburg.de
Tierpark Hellabrunn - www.tierpark-hellabrunn.de
Tiergarten Nürnberg - www.tiergarten.nuernberg.de
Tiergarten Straubing - www.tiergarten-straubing.de
Freizeitland Geiselwind - www.freizeitlandgeiselwind.de
Zoologischer Garten Hof - www.zoo-hof.de
Jura-Zoo - www.jura-zoo.de
Bauernhofmuseum Massing - www.freilichtmuseum.de
Vogelpark Abensberg - www.vogelpark-abensberg.de
Vogelpark Olching - www.vogelpark-olching.de
Reptilienzoo Regensburg - www.reptilienzoo.de
Reptilienzoo Scheidegg - www.reptilienzoo-scheidegg.com
Reptilienhaus Oberammergau - www.reptilien-haus.de
Sea Life München - www.sealifeeurope.com

... és vadasparkok

- Alpenwildpark Obermaiselstein** - www.alpenwildpark.de
BergTierPark Blindham - www.bergtierpark.de
Hirschpark Buchet - www.wildberghof-buchet.de
Tierfreigelände am Hans-Eisenmann-Haus - http://www.nationalpark-bayerischer-wald.de/besucherinfo/besuchereinrichtungen/tier_heh/rundweg.htm
Umweltstation Wildpark Sommerhausen - www.tierparksommerhausen.de
Walderlebniszentrum Grünwald - www.walderlebniszentrum-gruenwald.de
Wildpark an den Eichen - www.wildpark-schweinfurt.de
Wildpark Hundshaupten - www.hundshaupten.de
Wildpark Klaushof - www.wildpark-klaushof.de
Wildpark Landsberg/Lech - www.landsberg.de/web.nsf/id/pa_asan6u7cwb.html
Wildpark Oberreith - www.wildpark-oberreith.de
Wildpark Ortenburg - www.wildpark-ortenburg.de
Wildpark Poing - www.wildpark-poing.de
Wildpark Schloss Tambach - www.wildpark-tambach.de

Programajánló

A müncheni állatkert

Biztos sokan voltak már a müncheni állatkertben. Ahol gyermekek vannak a családban, szinte elképzelhetetlen ezt kihagyni. Szeretettel ajánlom ezt a nagyon szép, igényesen kialakított állatkertet azoknak, akik eddig még nem jutottak el ide, tényleg sokféle állat látható. Ott vásárolható csemegével lehet az állatokat etetni (már amelyiket lehet!). Van kisállatsimogató, pónilovaglás, folyó fölött függő-mozgó híd és óriási játszótér is. A pénztárnál kapunk egy térképet, mely segítségével bebarangolhatjuk az állatkertet, illetve pontosan nyomon tudjuk követni, hol járunk. Minden nap megtekinthető állatetetés, a pénztárnál kapott térképről olvashatjuk le azt is, kit, hány óraker, hol, melyik nap etetnek. Kismotort, rollert, biciklit nem szabad bevinni, babakocsit természetesen igen, és ha elég korán megyünk, vagy szerencsénk van, bérelhetünk négykerekű kiskocsit. Az állatkert étterme, a nagyjátszótér mellett, a család minden tagjának igényeit kielégíti, megfizethető árak mellett. Az állatkert minden nap nyitva van, vasárnap és ünnepnapokon is, áprilistól szeptemberig 8-18h, októbertől márciusig 9-17h. Aki egy évben többször is elmenne családdal az állatkertbe, jól dönt, ha a 10 alkalmas jegyet választja, ezzel 35€-t spórolhatunk, és még a kigyózó sort sem kell végigállnunk, előremehetünk, ha merünk! Kicsiknek, nagyoknak jó szórakozást, szép időtöltést kívánok! *HV*

Kirándul a család – csak megyünk és megyünk

Nemrégem emlegette fel egy régi barátom, immáron kétgyermekes családapa, hogy ő még mindig emlékszik mennyire utált a szüleivel kirándulni menni. „Sosem értettem, miért jó az Anyuéknak, hogy csak megyünk és megyünk, kilométereken át.” – mondta. Azóta persze ő is igazi természetbarát lett, a hétvégi kirándulások mellett évek óta szervez erdei minisztárbort, ahova legutóbb alig 3 hónapos kislányukat is magukkal vitték. Sokat fejlődött, mondhatnánk. Mindenesetre, nekem ez a mondat nagy segítség volt saját hároméves kisfiam megértésében. Tudtam én, hogy őt a nézelődés, meg a patakokba, pocsolyákba való kódobálás érdekli, de azért egy kis séta nem árt, gondoltam. Most sem gondolom másként, de kicsit előrelátóbban szervezek (pl. ha csak egy mód van rá, jöjjön a futóbicikli is), és jobban bele tudom élni magam a helyzetébe, nem ér készületlenül a „Papa, Arm, Arm” tiráda. Karon ülve nem lehet kirándulni (most már Apa sem bírja), úgyhogy inkább jöhet a mondókázás, éneklés, fogócskázás (főleg, ha már tényleg bele kéne húzni), és a helyzet dramatizálásának elkerülése. Reméljük szép őszi lesz, és újra elmehetünk a Zugspitze alá, vagy éppen csak Schäftlamba, a Schatzbergre vagy a grünwaldi vaddisznókhoz. *SM*

Gyerek túraút ajánlat

Münchenből autóval kb. 45-60 perc alatt elérhető Farchant, Garmisch-Partenkirchen felé. Külön gyerekek számára kiépített túraútvonal várja a friss levegőt szívni kívánó családokat. Lehet forráskútból inni, kidőlt fatörzsön telefonálni, fahangszeren játszani, jeges vízű medencében járkalni – néhány, a sok lehetőség közül. A legjobban az tetszett, hogy a gyerekek nem tartották unalmasnak a kirándulást, mert az egyik állomástól a következőig általában szaladtak. A hab a tortán pedig, hogy a végén egy gyönyörű, ún. Kuhflucht vízesés is vár bennünket, amelyhez még a 4 éves kislányunk is szívesen feltúrázott. Típek: A túra útvonalán nincsenek „Hütték”, érdemes a hátizsákunkat megrakni. A garmischi autópálya a végén autótúba megy át, ezért dugóra számítani kell, aki ezt el szeretné kerülni, az vonattal is érkezhetsz, mivel a farchanti vasútállomáshoz is igen közel kezdődik a túra. További info az interneten: www.farchant.de. Jó túrázást! *HB*

Könyvajánló

Két igazán szép grafikájú gyerekkönyvet kaptunk legutóbb ajándékba. A kicsiknek szeretettel ajánlom **Berg Judit és Agócs Írisz Maszat sorozatát**, igazi 3 éveseknek való történetekkel és illusztrációkkal. A kicsit nagyobbak pedig biztosan szívesen fogadják a népszerű Pettson és Findusz sorozat szerzőjének újabb, igen humoros könyvét. **Sven**

Nordqvist ezzel, a **Kalapvadászat** című könyvével lopta be magát először a svéd gyerekek szívébe. Itt egy eltűnt kalap keresése kapcsán kerülnek elő régen elfeledett emlékek egy kisfiú hétköznapjaiból, aki időközben nagypapa lett és elvesztette a kalapját.

Bár elmúlt a nyár, biztos tartogat az ősz is szép napokat, jó időt! Az ilyen napok ajándék alkalmak lehetnek a családnak, hogy együtt kirándulhassanak. De hova induljunk? Mindegyik gyerek jól fogja magát élvezni? Vigyünk babakocsit? Lesz játszótér? Lehet valahol szoptatni? Esetleg nagyobbacskáknak lesz látnivaló, nevezetesség, állatok, folyó, pancsolási lehetőség? Vajon mi, szülők, bírjuk a túra hosszát? Mindenképp autóval menjünk vagy lehet vonattal is? Ezekre és minden más kérdésünkre kimerítő, részletes, minden apróságra kiterjedő választ ad **Carmen Egelhaaf Wandern mit dem Kinderwagen im Münchner Umland** című könyve. 33 München környéki (Garmischtól – Freisingig) túraútvonalat találunk részletes leírással. Minden túraleírásnál szerepel, hogy miért érdemes oda kirándulni, mit láthat az ember, az odautazási lehetőségek, autóval érkezők számára a navi-koordináták, parkolási lehetőségek, menetidőt, a túra nehézsége, és találunk egy térképet is, mely segít tájékozódni, hogy merre is járunk. Sok helyen végig lehet tolni a babakocsit, ha aludni is tud benne a gyerek, egész napos túrát is tervezhetünk. Nos, kalandra fel, szép időt, jó hangulatot, sok élményt kívánok, szeretettel! *HV*

Sokadik kísérlet után, legújabb gyerek kirándulós könyvünk, a **Göllner-Kempel, Krabwinkler és Bein** szerzőtrío **Kinderwagen-Wanderungen - Um und in München** című írása igazán bevált. A túrák rövidek, időjárás és évszakok szerint osztályozottak, a leírások jól követhetőek, az egyes útvonalak előnye-hátránya is szerepel, az előnyök korcsoportra lebontva, hiszen más érdekes egy kétévesnek, mint egy 5 évesnek. Az eddig „lekirándult” túráknál teljesen megbízhatóan bizonyult a könyv, és ne felejtjük el a méretet sem! Ez az egyetlen a polcon lévő 4 kalauzból, mely ténylegesen zsebre tehető.

SM

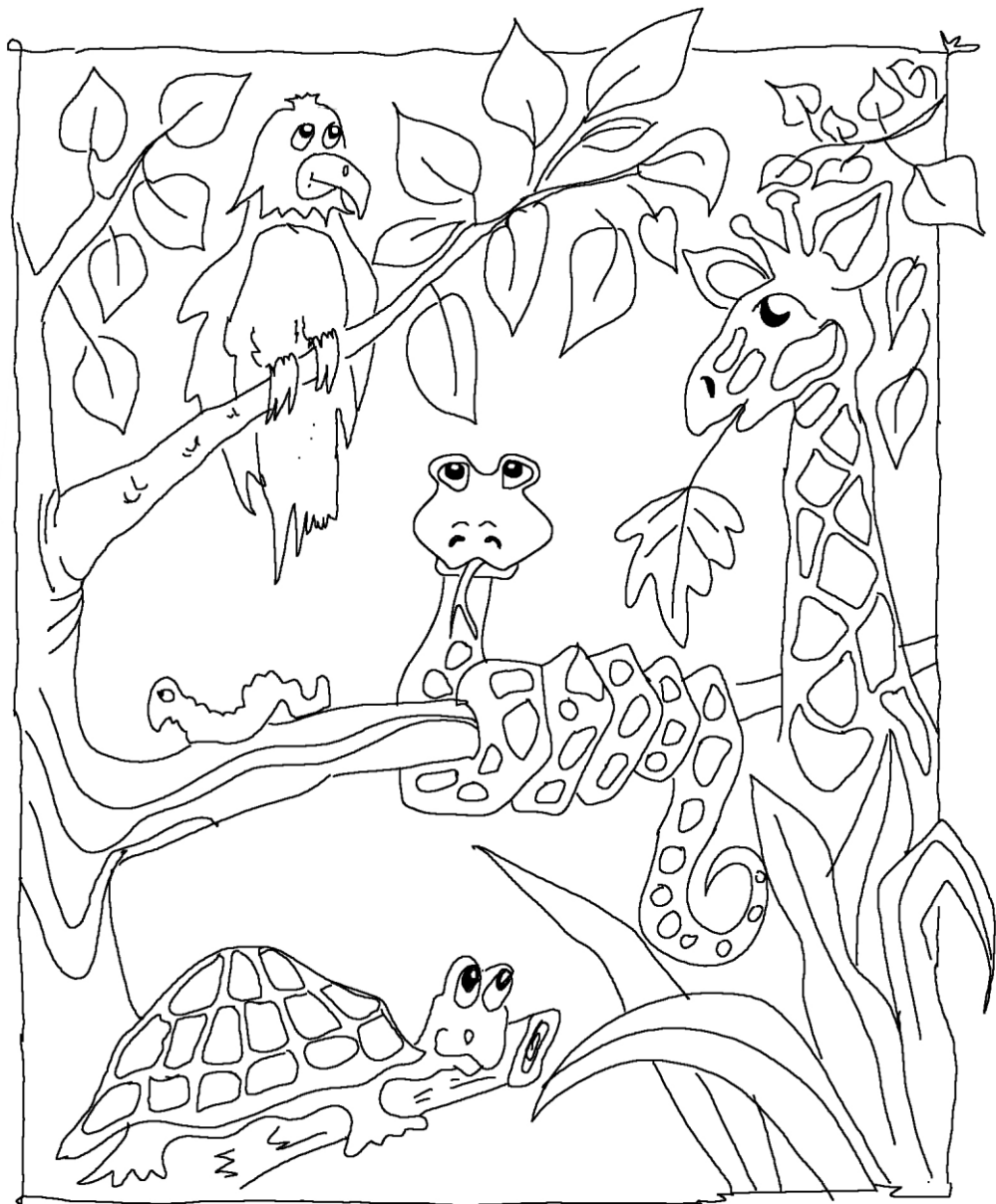
Kézműves sarok

Gyors Szent Márton napi lámpás

Tartsuk meg a camembert sajt kerek papírdobozát, vagy ha inkább ementálit eszünk, akkor vágjunk ki kétszer egy 2x30-35cm-es kartoncsíkot és tűzzük össze őket egy-egy karikává. Ezután vágjunk le egy, a kör területébe illő, kb. 20-25cm hosszú zsírpapír darabot 3cm ráhagyással. Ezt ragasszuk, vagy fessük meg (akár ujjfestéket is használhatunk), illesszük a körbe és tűzzük meg tűzőgéppel. A felső karikát két ellentétes oldalán tüvel átszúrní, drótot belefűzni, lámpásra akasztani, indulás! Sapka, sál!

Állatkerti kifestő

Kedves Gyerekek! Addig is, amíg legközelebb elkirándultok az állatkertbe, kiszínezhettek a papagájt, a teknőst, a kígyót, a hernyót, meg a kukacot.

Mese-sarok

Osztokodik a róka – magyar népmese

Az üveghegyen innen, a selyemréten túl volt egy rengeteg erdő. Ebben a rengeteg erdőben, annak is a kellős közepén élt egyszer egy öreg medve. Ennek az öreg medvének volt két fia. Ezek egyszer elhatározták, hogy elmennek világgá szerencsét próbálni. Odaálltak anyjuk elé, elbúcsúztak tőle illendően. Az öreg medve megölelte fiait. Lelkükre kötötte, hogy soha el ne hagyják egymást. Megfogadták. Azzal nekicammogtak az erdőirtásnak, onnan meg a szántóföldeknek. Mentek, mendégéltek. Egyszer azonban elfogyott az ennivalójuk. Szomorúan kullogtak egymás mellett.

- Hej, de ehetném, testvér! - szólta a fiatalabb.

- Én is! - lógatta buksi fejét a másik.

Amint mentek, mendégéltek, nagy kerek sajtot találtak, de nem tudtak elosztani rajta, nem tudták elosztani igazságosan. Irigyen civakodtak, huzakodtak, morogtak, amikor közibük toppant a róka.

- Min vitatkoznak, medve komák? - kérdezte a Ravaszdi.

Elmondták.

- Sebaj! Majd elosztom én igazságosan!

- Jó lesz biz az, jó lesz! - hagyták helyben a dörmögők.

Azzal fogta a róka a sajtot, eltörte kétfelé. Úgy intézte, hogy az egyik fele szemlátomást nagyobb legyen a másiknál.

Fölmordult egyszerre mindegyik mackó:

- Ez nagyobb!

- Csak lassan, mackók! Türelem!

Azzal jó darabot leharapott a nagyobb feléből. Most meg a kisebb lett nagyobb.

- Így se jó! - békétlenkedtek a mackók.

- Ugyan, ne türelmetlenkedjenek már! Értem én a magam mesterségét!

Le is harapott a nagyobbik darabból egy jókora falatot.

Most megint az lett a kisebb.

Így ment az osztokodás addig, míg a róka alaposan jól lakott. A két medvebocsnak alig alig maradt a sajtból, mikorra egyforma lett a két darab.

- No, jó étvágyat, medvebocok! - mosolygott a róka, és otthagya őket faképnél.

Magyar Nyelvi és Magyarságismereti Képzés

Most lehet jelentkezni a 2011. évi Magyar Nyelvi és Magyarságismereti Képzésre. Ez egy 9 hónapos budapesti tanulmányi ösztöndíj, amellyel a Balassi Intézet a diaszpórában élő, magyar származású fiatalok számára kíván lehetőséget teremteni magyarnyelv-tudásuk és magyarságismeretük fejlesztésére, magyar identitásuk megerősítésére. A pályázati felhívás és az adatlap letölthető: www.bbi.hu/index.php?id=70&cid=1494. További információkkal Masát Ádám tagozatvezető áll rendelkezésükre (adam.masat@bbi.hu).

Állandó programok

Müncheni Magyar Katolikus Misszió

Oberföhringer Straße 40, 81925 München, Tel.: 089 / 98 26 37

www.ungarische-mission.de, E-mail: info@ungarische-mission.de

Bébi-Mami Kör és Gyermekdelután – játszóház, mama kávézó és óvodás foglalkozás 0-6 éves korig, kedd 16-18h

Hétvégi Magyar Iskola (HMI) és Óvoda – 3 éves kortól, havi 2 szombat, 13-15.30h

Gyermek színjátszókör – a HMI szombatjain 12-13h

Gyermek néptáncsoport – a HMI szombatjain 12-13h

Cserkészlet - a HMI szombatjain 15.30-18h

Regös néptáncsoport – kedd és szerda 18.30-21.30h

Iffjúsági Találkozók, érdeklődni a Misszió

Durmulok, Iffjúsági énekkar - csütörtök 18.30-20h

Patrona Hungariae, Énekkar - szerda 18.30-20h

Klasszikus táncok – csütörtök 20-21.30h

Családok Fóruma - havonta egyszer, pénteken 18.30-20h

Széchenyi Kör - havonta egyszer, pénteken 18.30-21h

Hölgykoszorú - havonta egyszer, szombaton 18-21.30h

Imakör – minden hónap első és harmadik péntekjén 17-18.30h

Bibliakör – havonta egyszer csütörtökön 17-18.30h

Szeniorok Klubja - havonta egyszer csütörtökön 14-17h

Katakomba klub – kötetlen együttléte vendégmunkások, hosszabb- rövidebb ideig Münchenben tartózkodók és egyedülállóak számára - havonta egyszer, szombaton 18-21.30h

Német-, angol-, computer tanfolyamok

Magyar Intézet – magyar tudományos és kulturális intézmény

Landshuter Straße 4, 93047 Regensburg, Tel.: 0941 / 943 54 40, www.ungarisches-institut.de

Előadások havonta egyszer pénteken 19.30-21.30h az MMKM nagytermében

Müncheni Magyar nyelvű Evangelikus-Református Egyházközség

Istentiszteletek, Szeniorkör, Bibliaóra, www.reformatus-muenchen.de,

Pf. 200216, 85510 Ottobrunn, Tel.: 089-6011335

További magyar nyelvű játszócsoportok Münchenben és környékén:

S.O.S. Familienzentrum, Berg am Laim, Michaelstr.9

csütörtök 15-18h (nyitott csoport), péntek 16-18h (zárt csoport)

info: www.sos-kinderdorf.de/das_familienzentrum_bergamlaim.html

Bébi mami Klub Moosach/Menzing

Augustenfelderstr. 33, minden hónap 1. hétfőjén 15-17h, Vez.: Csabai Renata 14303764

Erding – Zentrum der Familie/Grundschule am Grünen Markt óvoda és iskolás csoport, magyariskola@erdingi-magyarok.de, magyarovoda@erdingi-magyarok.de

Verantwortlich – Felelős kiadó: Merka János plébános

Szerkesztők: dr. Somorai Márta, Hart István

Közreműködtek: Hetyey Viktória, Horváth Bea, Sári Tereza

Grafika: Fejérdy-Kovács Zsuzsanna, Ley Anikó

Impressum: Ungarischsprachige Katholische Mission – Magyar Katolikus Misszió
D–81925 München, Oberföhringer Straße 40.

Tel.: 089 / 98 26 37 vagy 089 / 98 26 38; Fax: 98 54 19; E-mail: info@ungarische-mission.de,

<http://www.ungarische-mission.de>